

Monitaideyhdistys Piste ry

**TOIMINTAKERTOMUS
2010**

Sisällys

1 Lyhyesti	3
2 Organisaatio	3
2.1 Jäsenet	3
2.2 Yleiskokoukset	3
2.3 Hallitus	4
2.4 Arviointi	4
3 Talous	4
3.1 Apurahat	5
3.2 Tilaaajilta laskutettu toiminta	6
3.3 Muut tulot	6
3.4 Yritysyhteistyö	6
3.5 Talkootyö	6
4 Taidekasvatus	7
4.1 Kohtaamisia	7
4.2 Elosirkus	10
4.3 Taide heijastaa	11
4.4 Taikalamput syttyvät	12
4.5 Perheryhmät	12
4.6 Taidekasvatusprojekti arviointi	12
5 Tuotannot	13
5.1 Vau vanne	14
5.2 Turinatuokio fotoateljéessa	15
5.3 Kivistä – puista	15
5.4 Taidehuussi	17
5.5 Klovni Klementtiini	17
5.6 Artturin pitkä käsi	17
5.7 Oi Hillo	18
6 Tapahtumat	18
6.1 Kameli Kemelin Keskiviikot	19
6.2 Vitus-monitaidefestivaali	20
6.3 Jokivalkeat	21
7 Työntekijät	21
7.1 Työsuhteet	22
7.2 Palkkaperiaatteet	22
7.3 Voimavarat	22
7.4 Kehitystarpeet	23
8 Tilat	23
9 Tiedonhallinta	24
9.1 Sisäinen tiedotus	25
9.2 Ulkoinen tiedotus	25
9.3 Toiminnan dokumentointi	25
9.4 Opinnäytteet	25
10 Verkostoituminen	26
10.1 Jäsenyydet	26
10.2 Yhteistyökumppanit	26
10.3 Jäsenten osallistuminen tapahtumiin	26
11 Toiminnan arviointi	27
12 Dokumentteja toiminnasta	28
12.1 Pisteän mediatiedotteet	28
12.2 Pisteän ja yhteistyökumppanien oma aineisto	28
12.3 Piste esillä mediassa	29

Monitaideyhdistys Piste ry

Vuoden 2010 toimintakertomus

HUOM! TOIMINTAKERTOMUS HYVÄKSYTÄÄN YHDISTYKSEN KEVÄTKOKOUKSESSA 31.5.2011

Toimintakertomuksen kokosi Riikka Vuorenmaa vuoden aikana tuotettujen tekstien pohjalta. Kirjoittamiseen osallistuivat myös Hanna Levonen-Kantomaa ja Marjo Selin. Yhdistyksen jäsenet kommentoivat ja täydensivät tekstiä. Kannen valokuvat ovat Riikka Vuorenmaan (Kivistä-puista) ja Jenni Oo Kyawin (Kohtaamisia).

1 Lyhyesti

Pisteen tavoitteena on tarjota mielenkiintoisia, laadukkaita ja ammattimaisesti tehtyjä taidekokemuksia pohjoisille yleisöille. Riittävät resurssit parantavat toiminnan mielekkyyttä. Keväällä 2010 Piste sai vihdoin oman toimiston ja syksyllä osa-aikaisen tuottajan. Nämä olivat tärkeitä askelia toiminnan vakiinnuttamisessa.

Pisteen toiminta jakaantuu kolmeen osa-alueeseen. Vuonna 2010 taidekasvatus oli suurin työllistäjä kolmella pitkäkestoisella ja muutamalla lyhyemmällä projektillaan. Pisteen taidekasvatus tavoitti noin 160 eri henkilöä vuoden mittaan. Toinen Pisteen toimintamuoto on esitysten ja performanssien tuottaminen. Vuonna 2010 Piste tuotti kaksi ensi-iltaa, kaksi performanssi-tuotantoa, valmisteli seuraavan vuoden tuotantoja ja pyöritti ohjelmistossaan aiemmin valmistuneita esityksiä. Tuotannoilla oli yhteensä 364 katsojaa/osallistujaa. Kolmannen osa-alueen muodostavat tapahtumat, joita järjestettiin kaksi. Niillä oli yhteensä 1430 kävijää.

Pisteen toiminnalle on ominaista taiteenlajien yhdistely, matalat kynnykset ja laaja-alainen yhteistyö. Yhdistys osallistuu aktiivisesti taiteen ja taidekasvatuksen keskusteluihin paikallisesti ja valtakunnallisesti.

Vuoden 2010 toimintakertomus selvittää, mitä kaikkea yhdistyksessä tapahtui neljännen toimintavuoden aikana.

2 Organisaatio

Yksi vuodelle 2010 asetetuista tavoitteista oli kehittyä organisaationa ja etsiä menetelmiä, joilla varmistetaan tiedonkulku, ideoiden muuttuminen käytännöksi ja kaikkien kokemus tasapuolisina osallistujina.

2.1 Jäsenet

Yhdistyksellä oli kahdeksan jäsentä: Timo Härkönen, Taito Kantomaa, Hanna Levonen-Kantomaa, Joonas Martikainen, Marjo Selin, Matti Selin, Riikka Vuorenmaa ja Mette Ylikorva.

Liittymismaksun suuruus oli 50e ja jäsenmaksu oli väliaikaisesti korotettu 50 euroon juoksevien kulujen kasvettua.

2.2 Yleiskokoukset

Kevätkokous pidettiin 10.5. ja syyskokous 1.11. Rovaniemellä. Kokouksissa käsiteltiin sääntömääräiset asiat. Kevätkokouksessa olivat läsnä Hanna Levonen-

Kantomaa, Riikka Vuorenmaa ja Mette Ylikorva. Syyskokoukseen osallistuivat Hanna Levonen-Kantomaa, Joonas Martikainen, Marjo Selin, Matti Selin, Riikka Vuorenmaa ja Mette Ylikorva.

2.3 Hallitus

Hallituksen puheenjohtajana jatkoi Riikka Vuorenmaa, varapuheenjohtajana Mette Ylikorva ja rahastonhoitajana Matti Selin. Uutena sihteerinä toimi Hanna Levonen-Kantomaa ja jäsenenä Joonas Martikainen sekä Taito Kantomaa.

Hallitus kokoontui kuukausittain ja tarvittaessa useammin, yhteensä 14 kertaa. Kokoukset pidettiin 11.1., 8.2., 15.3., 12.4., 10.5., 22.6., 12.7., 12.8., 23.8., 13.9., 9.10., 1.11., 8.11. ja 13.12. Kokouspöytäkirjat on arkistoitu sekä paperilla että sähköisinä.

Kokoustyöskentely oli aiempaa järjestelmällisempää ja kokoukset tiiviimpiä. Säännölliset kokoukset pitivät hallituksen ajantasalla yhdistyksen tilanteesta. Pöytäkirjojen puhtaaksikirjoittamiselle ja tarkastamiselle on vielä saatava rutiini, jotta ne olisivat nopeammin hallituksen ja jäsenten käytettävissä.

2.4 Arviointi

Hallituksen työskentelyä ja yhdistyksen toiminnan suunnittelua arvioitiin vuoden päätteeksi opintokerhon palautelomakkeella. Jäsenten arvioiden mukaan yhdistys sai aikaan paljon. Resurssien ja tavoitteiden asettaminen tasapainoon olisi tärkeää. Vuonna 2010 yritettiin tehdä liikaa. Työtä pitäisi jakaa tasaisemmin eri ihmisille. Epämuodollisten tapaamisten koettiin nopeuttavan asiakokouksia. Kasvotusten pitäisi käyttää enemmän aikaa. Ajatusten sanallistamiselle ja keskustelulle oli järjestetty tilaisuuksia. Kokouksiin osallistuminen on tärkeää ja sitä pitäisi painottaa enemmän. Asioiden selkeä käsittely sitouttaa. Valmistelua voisi kehittää.

3 Talous

Vuoden 2010 taloudellisena tavoitteena oli jatkaa vakaan taloudenpidon ja hyvien toimintatapojen kehittämistä. Tämä tarkoittaa muun muassa pitkäjänteisyyttä rahoituksen hankkimisessa, kirjanpidon järjestelmällisyyttä, palkkojen maksamista alan työehtosopimusten mukaisina ja muiden työnantajavelvoitteiden huolellista hoitamista. Projekteista haluttiin siirtyä kohti vakituista, säännöllistä toimintaa. Pitkän tähtäimen tavoitteena on päästä valtiosuusjärjestelmän piiriin. Se vaatii toiminnan korkean tason ja jatkuvuuden todistamista useiden vuosien ajan.

Talouden laadulliset tavoitteet toteutuivat hyvin. Pisteellä on selkeät, tasapuolisuuden ja avoimuuteen pyrkivät periaatteet taloudenpidossaan. Varsinkin palkkaperiaatteiden jatkuva tarkentaminen lisäsi työnteon mielekkyyttä. Rahoituksen hankkimisessa onnistuttiin ja jopa kehityttiin monessa suhteessa. Silti rahoitus koostui edelleen hanke- ja projektirahoituksista jotka eivät täysin mahdollistaneet suunniteltua toiminnan tasoa. Vakituinen ja säännöllinen toiminta oli vielä taloudellisesti mahdotonta.

Alla taloutta on eritelty rahoitustavan mukaan. Summat on pyöristetty satoihin euroihin ja pienimmät summat kymmeneen euroihin. Talous on eritelty yksityiskohtaisemmin tilinpäätöksessä.

3.1 Apurahat

Taiteen keskustoimikunnan sirkustaidejaosto myönsi Pisteelle 5000 euroa tuottajan palkkaamiseen. Avustuksella maksettiin useiden eri projektien tuottamisesta tuntityönä ja kaksi ensimmäistä kuukautta osa-aikaisen tuottajan palkasta. Tuottajan palkkaamisen ratkaisi Lapin ELY-keskuksen myöntämä 8640 euron työllistämistuki. Tuki käytetään vuonna 2011.

Rovaniemen kaupunki myönsi Pisteelle 4000 euron toiminta-avustuksen, joka käytettiin tuottajan palkkoihin, tilavuokriin, pankin kuluihin, Kulttuurirakka-hankkeen osallistumismaksuun ja toimiston kuluihin.

Lapin taidetoimikunta myönsi tuotannoille 1100€. Avustuksesta maksettiin Kivistä-puista esityksen ja Vitus-festivaalin kustannuksia sekä yhdistyksen Teosto-korvaukset.

Opintokeskus Kansalaisfoorumin antamalla 900 euron kerhotuella kehitettiin yhdistyksen toimintaa useilla eri osa-alueilla.

Suomen Kulttuurirahaston Myrsky-hankkeen Kohtaamisia-projektille vuonna 2008 myöntämää kolmivuotista avustusta oli käytössä 20 000 euroa. Rovaniemen kaupunki myönsi 2500 euroa kohdeavustusta Kohtaamisten esityksen valmistamiseen. Opintokeskus Kansalaisfoorumi antoi Kohtaamisille kurssitukea yhteensä noin 3000 euroa. Kohtaamisia oli Pisteen suurin työllistäjä, joten avustuksilla maksettiin palkkoja useiden eri taiteenalojen ohjaajille. Nuoret myös osallistuivat taidefestivaaleille ja kävivät katsomassa esityksiä. Lisäksi muun muassa hankittiin sirkusvälineitä ja esiintymispukuja sekä maksettiin tilavuokria.

Kohtaamisia Utsjoella. Kuva: Jenni Oo Kyaw 2010.

Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi Taide heijastaa -projektille 6200 euroa. Siitä osa käytettiin vuonna 2010. Apurahalla maksettiin palkkoja, hankittiin projisointitarvikkeita ja maksettiin tiedotuksen kustannuksia. Osa rahasta jäi käytettäväksi projektin loppuvaiheessa keväällä 2011. Projektin muita apurahoja hallinnoi työryhmä.

Elosirkus sai avustuksen sekä Lapin ELY-keskukselta (nuoret) että Opetus- ja kulttuuriministeriöltä (lapsiperheet). ELY:n avustus oli 4500 euroa ja OKM:n

3000 euroa. Osa avustuksista käytettiin 2010 palkkojen ja matkakulujen maksuun ja loput jäivät keväälle 2011.

WSOY:n kirjallisuussäätiön Sirripeikkojen runopiknikille myöntämällä 3000 euron apurahalla maksettiin tapahtuman palkkoja, matkakustannuksia ja vierailevan esiintyjän palkkio.

Alfred Kordelinin säätiön vuonna 2009 myöntämä 2000 euron apuraha nykysirkusesityksen Lapin kiertueeseen käytettiin pääosin vuonna 2010. Apurahalla maksettiin Vau vanne -esityksen ja Klovni Klementtiin Lapin pieniin kuntiin tekemien keikkojen kustannuksia.

Työryhmien ja Pisteiden jäsenten yksityishenkilöinä saamia apurahoja hyödynnettiin Pisteiden tuotannoissa.

3.2 Tilaaajilta laskutettu toiminta

Osa Kameli Kemelin keskiviikot -tapahtumasarjan kustannuksista laskutettiin Rovaniemen kaupungin kulttuuripalvelukeskukselta.

Lapin pienet kunnat maksoivat Vau Vanteen ja Klovni Klementtiin keikoista kykyjensä mukaan ja loput kustannuksista rahoitettiin apurahoilla. Muut tilaajat maksoivat keikoista täydet kustannukset. Kohtaamisten nuoret esiintyvät kahdella tilauskeikalla joiden tulot melkein kattoivat keikoista aiheutuneet kustannukset.

Rovaniemen kaupunki tilasi Pisteeltä valoaiheisen työpajan neljään päiväkotiin Taikalamput syttyvät -tapahtumaan liittyen. Kaupungilta laskutettiin työpajojen palkat ja kilometrikorvaukset.

Erityislasten omaiset ELO maksoi Elosirkus-projektin sirkusohjaajien työstä keväällä ennen apurahojen varmistumista. Useat muut yhteistyökumppanit maksoivat pienehköjä summia taidekasvatusprojekteihin liittyen. Nämä tulot käytettiin kokonaisuudessaan kunkin projektin sisällä. Poikkeuksena on Pakolaisavulle lahjoitettu 50€, joka saatiin Kohtaamisten valokuvan käyttöluvasta Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisussa.

3.3 Muut tulot

Suurin osa Pisteiden järjestämästä toiminnasta oli osallistujille ilmaista. Kivistä-puista -esitykset ja Vitus-festivaalin sunnuntai olivat pääsymaksullisia. Kohtaamisten nuorilta kerättiin pieniä omarahoitusosuuksia festivaalimatkoilta. Näistä koostui yhteensä muutamia satoja euroja.

Jäsenmaksuina saatiin 350 euroa ja tilin korkoa 40 euroa. Näillä maksettiin toimistokuluja.

3.4 Yritysyhteistyö

Kohtaamisten Narske-esityksessä ja Kameli Kemelin keskiviikoissa yritys yhteistyö oli merkittävää toiminnan onnistumisen kannalta. Rahaa ei yhteistyössä liikkunut, vaan oravannahat hyödyttivät molempia osapuolia.

3.5 Talkootyö

Yhdistyksen pyrkimys oli maksaa ammatissa tehdystä työstä aina palkkaa ja käyttää talkootyötä lähinnä yhdistyksen yleisten asioiden hoitamiseen. Tähän ei valitettavasti täysin päästy, joskin tilanne parani varsinkin tuottaja-apurahojen ansiosta.

Osa jäsenistä alkoi kirjata talkootyötunteja alkuvuonna, mutta suurin osa jäi edelleen kirjaamatta. Kirjattuja työtunteja kertyi noin 420hth (kirjauksia 21 kuukausilistassa). Todellinen talkootyön määrä lienee ainakin 750 hth.

Vuoden 2010 suurin yksittäinen talkoo-ponnistus oli jälleen Vitus-festivaali, johon osallistuivat kaikki jäsenet ja paljon ihmisiä Pisteeseen liepeiltä.

Yhdistyksen talous ja hallinto hoidettiin talkoilla. Apuraha-anomusten tekeminen, saatujen avustusten raportointi, laskujen kirjoittaminen ja maksaminen, palkkojen maksu, työnantajavelvollisuuksien hoitaminen jne veivät lukuisia tunteja. Jäsenet tarjosivat käyttöön omia autojaan, työkalujaan, puhelimiaan, tietokoneitaan ym veloituksetta.

4 Taidekasvatus

Pisteellä on neljä pidempikestoista taidekasvatusprojektia (joista Vauvojen sirkusestradi lepotilassa) ja muutama lyhytkestoinen. Kaikissa pitkissä projekteissa oli sosiaalinen aspekti. Kohderyhminä olivat pakolaistaustaiset nuoret, erityislapsiperheet ja vauvaperheet. Vaikka kussakin projektissa jokin taiteenlaji korostui, olivat ne monitaiteisia. Yhteistä oli myös harrastajien ja ammattitaiteilijoiden kohtauttaminen sekä taidekokemukset osana taidekasvatusta. Taidekasvatusprojektien kautta tavoitettiin vuonna 2010 ainakin 160 eri henkilöä.

Projektit on alla käsitelty aloittamisajan mukaisessa järjestyksessä.

4.1 Kohtaamisia

Liikkeellisiä kohtaamisia maahanmuuttajanuorten kanssa -projekti alkoi syksyllä 2007. Projektissa nuoret tutustuvat esittävän taiteen lajeihin tekijöinä ja kokijoina. Taiteilijat puolestaan tutustuvat maahanmuuttajanuoriin yleisönä ja harrastajina. Molemmille tarjoutuu jatkopolkuja henkilökohtaisten kiinnostusten mukaan. Vuoden 2010 aikana säännölliseen toimintaan osallistui kolmisen kymmentä nuorta, lisäksi oli useita, jotka osallistuivat vain johonkin yksittäiseen tapahtumaan.

Tammikuussa viisi nuorta kutsuttiin esiintymiskeikalle Valtioneuvoston seminaariin Helsinkiin. Sirkusohjaaja Marjo Ylikorvan johdolla Jenni Oo Kyaw, Nga Meh Ku ja Sophi Kyaw lämmittivät akrobatianumeronsa. Nessar Mehr ja Bya Reh Uwi harjoittelivat itsenäisesti tanssinumeron. Ryhmä esiintyi 18.1.2010 sadoille katsojille. Nuoret saivat esiintymisestä palkan. Tytöt esittivät numeronsa myös Moninetin uuden toimitilan avajaisissa Rovaniemellä 27.1.

Jo vuotta aiemmin talven 2009-2010 tavoitteeksi määriteltiin tutustuminen talvitaiteeseen ja monitaiteisen teoksen valmistaminen ulos yhteisöllisyyttä korostavassa prosessissa. Idea tuli Lapin yliopistossa opiskelleelta Miia Roseniukselta. Näin laaja tavoite merkitsi myös aiempaa selvästi suuremman taiteilijajoukon työllistämistä. Esityksen nimeksi tuli Narske. Miia osallistui projektiin suunnitteluvaiheen alusta alkaen. Hänen pro gradunsa *Kohtaamisia : moniammatillisen toiminnan kehittäminen nuorten monitaiteellisessa projektissa* hyväksyttiin kesällä 2010.

Narskeen valmistaminen aloitettiin Korkalovaaran koululla pidetyllä tanssi-, sirkus- ja skenografiaopetuksella syksyllä 2009. Vuodenvaihteessa hankalaksi koettu harjoituspaikka ja -aika muutettiin. Mukaan saatiin uusia nuoria ja

toisaalta osa syksyn osallistujista jäi pois. Nuoret pääsivät tutustumaan lumenveistoon päiväretkellä Arctic Snow Hotellille Lehtojärvelle 24.1. Sinne kokoontui 33 osallistujaa.

Muutamien yhteisten harjoitusten jälkeen osallistujat valitsivat joko esiintymisen tai skenografian. 17 nuorta osallistui esiintymistyöpajoihin ja 6 skenografiaan. Marjo Selin vastasi koreografiasta, Matti Selin sirkustekniikoista sekä Miia Rosenius ja Riikka Vuorenmaa skenografiasta. Molemmissa ryhmissä oli sekä Suomessa syntyneitä että Suomeen muuttaneita. Ryhmät työstivät Narsketta omissa työpajoissaan useiden eri opettajien johdolla, esimerkiksi Taito Kantomaa ja Hanna Levonen-Kantomaa vetivät ryhmille ääni-improvisaatiota. Ryhmät palasivat yhteen ensi-iltaa edeltävänä lauantaina. Ilahduttavasti nuoria kokoontui tamppaamaan yhdessä lunta muotteihin yli 30 asteen pakkasessa.

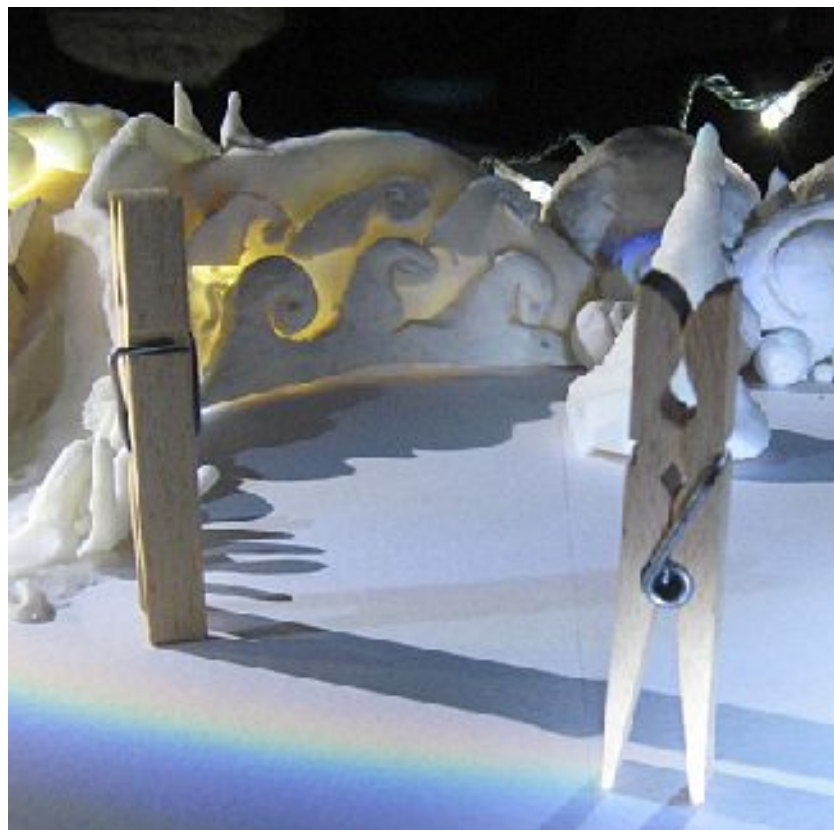
Ensi-iltaviikolla viimeisteltiin skenografia sekä tietenkin harjoiteltiin. Perjantaina 26.2. lumiselle näyttämölle astui kolmetoista esiintyjää. Skenografit avustivat esiintyjä, johdattelivat yleisöä ja jakoivat käsiohjelmia. Narskeen ääninä soivat nuorten omankielinen puhe ja Taito Kantomaa äänityöpajojen pohjalta säveltämä talvinen musiikki. Esityksessä nähtiin lumileikkejä, tanssia, akrobatiaa ja kuvioita suurilla jumppapalloilla. Skenografien veistämä pyöreämuotoinen lavaste toimi myös liikkeen tukena. Kaija Maunula oli suunnitellut puvut työpajoissa tehdyn ideoinnin perusteella. Villaiset, lasikitein koristellut puvut olivat paitsi eloisia, myös lämpimiä. Iltaesityksessä valotkin pääsivät oikeuksiinsa.

Ensimmäistä esitystä yhdeltä tuli katsomaan pari luokkaa koululta, opettajia, vanhempia ja muita kiinnostuneita. Toinen esitys oli iltakuudelta. Molemmissa esityksissä oli noin 80 katsojaa. Kuvataidekoulun oppilaat kuvasivat iltaesityksen monikameratekniikalla.

Lopputapaamisessa katsottiin esityksen tallenne, keskusteltiin ja täytettiin Myrsky-hankkeen palautekysely. Ohjaajat pitivät kaksi purkupalaveria.

Narskeesta toipuminen vei odotetusti kuukausia. Selinit jäivät vanhempainvapaalle, vierailleet taiteilijat palasivat muihin töihinsä.

Paula Järvinen, Mette Ylikorva ja Marjo Ylikorva pitivät sirkusharjoituksia yhteistyössä Opintokeskus Kansalaisfoorumin kanssa keväällä. Niihin osallistui

Pienoismalli skeno-pajassa. Kuva: Riikka Vuorenmaa 2010.

sekä toiminnassa pitkään mukana olleita että Narskeesta mukaan tarttuneita nuoria. Joonas Martikainen ja Riikka Vuorenmaa lähtivät 11 nuoren kanssa viimeisille Outogurufestivaaleille Utsjoelle 13.-16.5. Koska valmiina ei ollut yhtään sopivaa esitysnumeroa, nuoret käsikirjoittivat ja harjoittelivat pienen esityksen paikan päällä. Esitykseen kuului niin näyttelemistä, akrobatiaa kuin tanssiakin. Siteet aiemmilla festareilla tavattuihin nuoriin vahvistuivat.

Kesäkautta määritti kaksi tiedossa ollutta esiintymistilaisuutta. Lapin yliopiston taidekasvatuksen laitos halusi monitaiteisen Narskeen näkyvän kansainvälisen INSEA-seminaarinsa avajaisissa. Sinne päätettiin viedä lyhennetty versio Narskeen taltioinnista, jonka perään tulisi tanssinumero. Koreografiksi palkattiin Kohtaamisten nuorista Nessar Mehr. Häntä avusti Paula Järvinen. Yliopistolla esiintyi 21.6. loppujen lopuksi neljä nuorta kolmelle sadalle eri puolilta maailmaa tulleelle katsojalle.

Sirkusnumeroita harjoiteltiin Marjo Ylikorvan, Paula Järvisen ja Mette Ylikorvan ohjauksessa touko-heinäkuussa kymmenkunta kertaa. Kyawin sisarukset saivat valmiiksi kauan toivomansa trapetsinumeron ja viisi muuta teki akrobatianumeron. 5.-8.8. yksitoista nuorta ja neljä ohjaajaa matkasi Hämeenlinnaan Myrsky-festivaaleille. Bussimatkat taitettiin yhdessä Outogurulaisten kanssa. Mukaan oli otettu valokuvia Kohtaamisten alusta saakka. Nuoret järjestivät valokuvat pahveille näyttelyksi. Päivät kuuluivat työpajoissa ja muiden myrskyläisten esityksiä katsoessa. Omista esityksistä tehtiin läpimenoja Marjon ohjauksessa. Tekninen läpimeno suurella näyttämöllä oli erinomaisesti järjestetty ja hyvää opetusta nuorille. Rovaniemeläiset esittivät Nessarin tanssin, Kyawien trapetsinumeron ja ryhmäakrobatian satojen nuorten kannustavalle yleisölle. Uusia tuttavuuksia luotiin ja aiempia syvennettiin. Kuumasta festivaalimatkasta jäi iloinen ja sosiaalinen olo.

Syyskuussa aloitettiin yhteistyö Rovaniemen kaupungin ja SPR:n Opin aika -projektin kanssa. Opin ajan nuoret ovat Suomessa yksin turvapaikkaa hakemassa. Heille järjestettiin sirkusharjoituksia koulun valinnaisaineena. Harjoituksissa oli aina mukana yksi koulun opettajista. Sirkusohjaajina toimivat Mette Ylikorva, Marjo Ylikorva ja Joonas Martikainen. Opettajan ja sirkusohjaajien lyhyet purkukeskustelut olivat arvokkaita. Harjoituksiin osallistui 4-12 nuorta miestä kerrallaan. Ryhmä tutustui muun muassa akrobatiaan, jongleeraukseen ja tasapainoiluun. Useita kertoja jouduttiin perumaan koulun muiden aikataulujen vuoksi, mikä hankaloitti nuorten sitoutumista. Nuoret kävivät katsomassa Rimpparemmin Minä ja kuu -tanssiesityksen. Ryhmä jatkaa keväällä 2011.

Toimintaan aiemmin osallistuneiden ryhmä nimettiin Pisteen nuoriksi. Ryhmän tavoitteena oli valmistaa sirkusnumeroita ja syventää lajitaitoja. Ryhmää ohjasivat Mette Ylikorva ja Marjo Ylikorva. Siihen osallistui säännöllisesti kahdeksan nuorta. Ryhmä esiintyi Rovanimen kaupungin järjestämässä Toivon Torstai -tapahtumassa 14.10. yhdessä Moninetin ryhmien kanssa. Ryhmällä oli jo paljon esiintymiskokemusta pohjalla ja se tarvitsee useampia harjoitusvuoroja viikossa jotta edistyminen vastaa ohjaajien ja osallistujien tavoitteita.

Moninet veti Kohtaamisten ja Taide heijastaa -projektin työntekijöille monikulttuurisuuskoulutuksen 5.11. Tilaisuuteen osallistui myös yksi Kohtaamisten äiti.

Projektin päärahoittaja oli Suomen kulttuurirahaston Myrsky-hanke. Avustuksia saatiin myös Opintokeskus Kansalaisfoorumilta ja Rovaniemen kaupungilta. Kohtaamisilla oli poikkeuksellisen paljon eri yhteistyökumppaneita vuonna 2010. Tärkeimmät olivat Opin aika -projekti, Rovaniemen kuvataidekoulu, Moninet ja Outoguru-hanke.

Lukukaudesta 2009-2010 on kirjoitettu erillinen väliraportti rahoittajille.

4.2 Elosirkus

Pisteen ja Erityislasten omaiset ELO ry:n Elokolo-hankkeen Elosirkus-yhteistyö alkoi hiljalleen vuonna 2009. Opetus- ja Kulttuuriministeriö myönsi rahoitusta lapsiperheiden ja Lapin ELY-keskus nuorten kanssa toimimiseen, joten vuonna 2010 Elosirkus pääsi kehittymään. Keväällä 2010 ennen rahoituspäätöksiä Elokolo-hanke maksoi toiminnan kustannukset. Vuoden aikana Elosirkus tavoitti työpajoissa reilut 50 henkilöä. Isommissa tapahtumissa eli Aurinkopäivässä ja Elon synttäreillä oli lisäksi kymmeniä muita ihmisiä, jotka saivat hipaisun sirkusta.

Tammikuussa 2010 Piste piti yhden sirkustyöpajan Elon pikkuiloille ja toisen Elonuorille. Työpajoissa lienee ollut kymmenkunta osallistujaa. Sirkusohjaajat pyörittivät maaliskuussa Elon Aurinkopäivässä sirkustyöpajoja monenikäisille osallistujille.

Syyskausi aloitettiin yhdistysten suunnittelutapaamisella. Silloin päätettiin järjestää syyskaudella yksi eloperheiden ja kolme elonnuorten sirkustapaamista. Keväälle 2011 kaavailtiin säännöllisiä harjoituksia. Yksittäisten työpajojen järjestäminen Lapin maakunnassa Elon vertaistuki-illoissa koettiin tärkeäksi. Sirkus päätettiin tuoda myös Elon 10-vuotisjuhliin.

Klovni Klementtiini (Mette Ylikorva) vieraili Elon 10-vuotisjuhlissa syyskuussa. Pikkuilot-perheryhmän tapaamisessa kokeiltiin sirkusta lokakuussa kolmen sirkusohjaajan voimin. Iltaan osallistui neljä perhettä, joissa oli yhteensä 8 aikuista ja 8 lasta. Kittilän vertaistukitapaamisessa 7.10. nähtiin kaksi sirkusnumeroa Vau vanne -esityksestä. Perheet osallistuivat kaikille yhteiseen sirkustyöpajaan, jonka jälkeen lapset jatkoivat sirkustelua ja aikuiset siirtyivät keskustelemaan. Tapahtumaan osallistui kymmenisen aikuista ja 8 alaikäistä.

Nuorille järjestettiin Rovaniemellä kolme kahden tunnin mittaista sirkusiltaa. Illoissa oli kaksi tai kolme sirkusohjaajaa. Nuoret osallistuivat pääsääntöisesti itsenäisesti. Muutamalla oli avustaja mukana. Illoissa tutustuttiin mm jongleeraushuveihin ja tehtiin pyramideja. Ensimmäiset tapaamiset olivat tutussa paikassa Elokololla, viimeinen tapaaminen pidettiin läheisellä nuorisotalo Mondella. Iltoihin osallistui 7-10 nuorta kerrallaan sekä yhteensä neljä eri avustajaa.

Sirkustaiteenohjaaja Mette Ylikorvan osallistumista sosiaalisen sirkuksen täydennyskoulutukseen Turun taideakatemiassa tuettiin Elosirkuksen budjetista. Hänen lopputyönsä käsitteli Elosirkusta.

Varsinkin Kittilän tapaaminen oli projektille merkittävä. Onnistuneesta tapahtumasta jäi kaikille hyvä mieli. Illan rakenne osoittautui toimivaksi. Aloittaminen pienellä esityksellä lähensi ohjaajaa ja osallistujia sekä viritti sirkuksen maailmaan.

4.3 Taide heijastaa

Taide heijastaa -projektin lähtökohtana oli järjestää nuorille taiteilijakohtaamisia ja kuvataidepajoja vuoden 2010 aikana Napa Galleriassa Rovaniemellä. Esillä olleen näyttelyn, taitelijan kohtaamisen ja yksittäisen työn innoittamana toteutettiin yhteensä kahdeksan kuvataidepajaa, joissa tekemisen kautta lähestyttiin nykytaidetta. Työpajoihin osallistui Rovaniemen kuvataidekoulun oppilaita ja maahanmuuttajia Ounasvaaran ja Korkalovaaran koululta. Osallistujia oli keskimäärin 20. Innokkaimmat saivat jatkaa ohjattua työskentelyä kolmessa lauantai-työpajassa.

Taide heijastaa -kuvataidepajojen yhtenä tärkeänä lähtökohtana on kahden erilaisen oppilasryhmän kohtaaminen; kuvataidekoulun valikoidut, etuoikeutetussa asemassa olevat oppilaat ja maahanmuuttajanuorten erilainen historia ja heidän toivonsa paremmasta tulevaisuudesta. Tässä kohtaamisessa nykytaide toimii peilinä, itse tekeminen näyttämönä ja valmiiden töiden esiin tuominen muiden katseltavaksi estradille menemisenä.

Työpajat tarjoavat nuorille kiinnostavan kosketuspinnan uuteen kotimaahan ja kuvataidepajat tuovat myös paikallisille nuorille

tuulahduksen suomen rajojen ulkopuolelta. Kevään ensimmäisen työpajan jälkeen suomalainen nuori totesi: ”Mieletön kansainvälinen meininki!”. Taide heijastaa ja on merkinä elämästä Suomessa ja siitä, mitä taiteen keinoin on mahdollista tehdä ja tuoda näkyväksi.

Vuoden aikana kuvataidepajoissa muun muassa huovutettiin villakukkia, kuvattiin Rovaniemen pelottavat paikat, rakennettiin yhteisteos ”The City of the New World” ja nähtiin viestien kiitävän ilmapallojen mukana taivaalle. Projekti jatkui alkuvuonna 2011 ja huipentui omaan näyttelyyn Galleria Napassa.

Työryhmä järjesti Taide merkinä -kuvataideleirin 9.-12.6. Rovaniemen kaupungin myöntämällä apurahalla. Leirin avauspäivänä tehtiin päiväretki Oranki Art -ympäristötaidetapahtumaan Pelloon. Päivän aikana nuoret toteuttivat symbolistisen käärmeen ja linnunpesän. Kolmen seuraavan päivän aikana kotiuduttiin Pöykkölän kotiseutumuseon pihapiiriin, jossa toteutettiin mm. ulkoilmamaalauksia ja havaintopiirroksia. Leiri huipentui lauantaina piknik-päivään, jonka lomassa tehtiin pieniä taideteoksia neulahuovuttamalla.

Taide merkinä. Kuva: Ninni Korkalo 2010.

Monikulttuurinen ja yhtä aikaa kansallisromanttinen kuvataideleiri onnistui hienosti. Kuvataideleirille osallistuneiden innokkaiden ja motivoituneiden nuorten mielestä vierailu Orangissa oli ihan huippu!

Taide heijastaa -työryhmässä olivat mukana kuvataideopettaja Hanna Levonen-Kantomaa (Piste), kuvataiteilijat Ninni Korkalo ja Henri Hagman (Lapin taiteilijaseura) sekä kuvataidekasvatuksen opiskelijat Anu Kokkonen ja Seija Ratilainen (Lapin yliopisto). Työryhmä vastasi työpajojen ideoinnista, suunnittelusta ja toteutuksesta. Työryhmä sai rahoitusta usealta eri taholta. Piste hallinnoi Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää apurahaa. Yhteistyötahoja olivat muun muassa Lapin taiteilijaseura, Rovaniemen kuvataidekoulu, Ounasvaaran ja Korkalovaaran koulut ja Lapin yliopisto.

4.4 Taikalamput syttyvät

Rovaniemen kaupungin kulttuuripalvelukeskus tilasi Pisteeltä valotyöpajan esikouluikäisille Taikalamput syttyvät -tapahtumaan liittyen. Riikka Vuoremaa ja Hanna Levonen-Kantomaa suunnittelivat Rovaniemen hallintokeskuksen Pororaito-aideteoksiin liittyvän työpajan ja opetusmateriaalin. He vierailivat Ounasmetsän, Rautiosaaren ja Koulurinteen päiväkodeissa marraskuussa. Päiväkotien yhteinen lopputapahtuma pidettiin Pororaidolla 19.11. Lasten oikeuksien päivänä. Työpajoihin osallistui yhteensä nelisenkymmentä lasta ja päiväkotien henkilökuntaa.

Työpajassa lapset keskustelivat Pororaidon teoksista, tekivät mielikuvitusporojen ääntä ja seikkailivat pienten lamppujen kanssa poroja etsimässä. Heille jätettiin poroaiheisia jatkotehtäviä. Ulkotapahtumassa valojen kanssa etsittiin oikeat veistokset ja annettiin kullekin ääni. Lopuksi lamput koottiin Vuorten synty -teoksen ympärille ja siirryttiin sisälle nauttimaan kaupungin tarjoamasta purtavasta.

4.5 Perheryhmät

Mette Ylikorvan talkootyönä vetämä perheryhmä kokoontui kevään ja kesän aikana epäsäännöllisen säännöllisesti keskimäärin kerran viikossa. Ryhmä valmisti pyramidinumeron, joka esitettiin Klovni Klementtiin puistokemuissa ja Joensuun EJC-tapahtumassa 27.7. noin 35 asteen helteessä. Mette opetti ja puvusti numeron talkootyönä. Harjoitukset olivat puistoissa ja Lapin Balettiopistolla sekä koirayhdistyksen harjoitussalilla. Ryhmään osallistui 8 aikuista, 7 lasta ja 1 koira. Ryhmä ei kokoontunut syyskaudella 2010, mutta jatkaa keväällä 2011.

Pisteen jäsenten oma perheryhmä kokoontui Mondella kuusi kertaa syksyllä 2010. Tapaamisissa kokeiltiin sirkusharjoitteita, leikkejä ja oleiltiin yhdessä. Ryhmään osallistui ainakin kerran yhteensä 8 aikuista ja 7 pikkulasta. Ryhmää vedettiin vuorotellen talkootyönä.

Mette Ylikorva veti vauvasirkusryhmiä muiden työnantajien palkollisena.

4.6 Taidekasvatusprojektien arviointi

Monikulttuurisen taidekasvatuksen (Kohtaamisia, Taide heijastaa) tekijät arvioivat projektien helpottaneen taiteen saavutettavuutta ja madaltaneen kynnyksiä. Työ on pitkäjänteistä. Kohderyhmien omaa asiantuntemusta on kuunneltava, mutta maahanmuuttajuuteen ei tarvitse suhtautua ylisensitiivisesti. Kohtaamisissa koettiin olleen liian suuret tavoitteet resursseihin nähden. Saavutuksina nähtiin tilaongelman ratkaisu ja rahoitusmallien alkava

selkiytyminen. Molempien projektien näkyvyys esityksen ja näyttelyn muodossa koettiin tärkeäksi. Projektit antoivat hyvää fiilistä. Niiden ryhädynamiikka arvioitiin kaikilta osiltaan hyväksi. Miia Roseniuksen gradussa kuitenkin juuri ryhädynamiikan ongelmat korostuivat. Hänen mukaansa muun muassa ryhmän kommunikointia, yhteisten tavoitteiden asettamista ja palautteenantokulttuuria kannattaisi parantaa.

Muut sosiaalisen sirkuksen (Elosirkus, perhesirkus) ideat alkoivat muuttua konkretiaksi. Monitaiteisuuden hyödyntäminen ja keinojen laajuus koettiin tärkeäksi. Kaupungin saaminen mukaan toiminnan rahoittajaksi on olennaista pitkällä tähtäimellä. Ilmapiiri ja sisäinen vuorovaikutus koettiin kohtalaiseksi, osaamisen hyödyntäminen ja sitoutuminen yhteisiin tavoitteisiin hyväksi.

5 Tuotannot

Vuodelle 2010 kaavaillut ensi-illat toteutuivat lähes suunnitellussa mittakaavassa. Artturin pitkä käsi ja Oi hillo -esitysten ensi-illat siirtyivät alkuvuodelle 2011, kun jomman kumman oli suunniteltu valmistuvan ensi-iltaan syyskaudella 2010. Loppukesälle kaavailtu sideshow jäi tekemättä rahoituksen ja ajan puutteen vuoksi. Tämä varaus oli huomioitu toimintasuunnitelmassa. Esitysten osalta toimintasuunnitelma oli siis realistinen.

Esityksille ei asetettu katsojatavoitteita. Katsojia/osallistujia tuotannoilla oli yhteensä 364 yhteensä viidessätoista Pisteen järjestämässä tilaisuudessa. Klementtiini esiintyi myös muiden järjestäjien tilaisuuksissa. Katsojakeskiarvo oli siis noin 24.

Laadullisena tavoitteena oli kehittää esitysten valmistamisprosessia jotta taiteellinen keskittyminen olisi mahdollista. Tässä onnistuminen vaihteli tuotannoittain. Suunnittelu- ja harjoitusvaiheelle ei saatu yhdessäkään tuotannossa täyttä rahoitusta, joten huomattava työmäärä tehtiin edelleen talkoilla palkallisten töiden ohella. Tilanteen korjaamista on jatkettava, jotta tekijät jaksaisivat ja jotta taiteellinen taso ei kärsisi.

Valmistuneille esityksille toivottiin pitkää elinkaarta. Tämä näyttäisi toteutuvan, sillä lähes kaikki Pisteen koskaan tuottamat esitykset ovat ohjelmistossa vuonna 2011.

Toimintasuunnitelmaan kirjattiin, että *Pisteen ei tarvitse pyrkiä tuotantojen yhteneväisyyteen. Päin vastoin. Esitysten kohdeyleisöt, yleisösuhte, sisällölliset tavoitteet, tekniikat, tuotantomuodot ja niin edelleen vaihtelevat. Tyypillistä on tuotantotapa, joka lähtee jonkun tai joidenkin ideasta.* Tästä periaatteesta jatkettiin keskustelua useaan otteeseen vuoden 2010 aikana. Periaatetta ja sen käytäntöä on edelleen avattava, jotta kaikki jäsenet voivat kokea saavansa ideoilleen tasapuolisen kohtelun.

Tuottajan palkkaaminen alkusyksyllä helpotti jonkin verran esitysten valmistamista. Tuotannoissa onnistuttiin hieman selkeyttämään tekijöiden työnkuvia ja vastuiden jakautumista. Tuottajasta olisi saatava vakituinen ja työnkuvia on selkeytettävä edelleen.

Pisteen tekijät kokivat esitysten (Kivistä-puista, Pitkäkäsi) harjoitukset ja ryhmässä toimimisen mielekkäiksi. Esitysten valmistamisen aikataulutus on toiminut. Työryhmät ovat kokeneet yhteistyökuviot molempisuuntaisiksi ja mielekkäiksi. Sopimusneuvotteluista on opittu. Esitystoiminnassa olisi kehitettävää tuottamisessa ja kommunikoinnissa, työturvallisuudessa sekä

oheistoimintojen (roudaukset, lipunmyynti) organisoinnissa. Esitystoiminnan ilmapiiri ja sitoutuminen koettiin erittäin hyväksi, sisäinen vuorovaikutus ja osaamisten hyödyntäminen hyväksi.

Esitykset on alla käsitelty ensi-iltojen mukaisessa järjestyksessä.

5.1 Vau vanne

Vuonna 2008 ensi-iltansa saanut, vauvoille ja vauvaperheille suunnattu sirkusesitys Vau vanne esitettiin keväällä Helsingissä ja kiersi syksyllä Lapin pienissä kunnissa. Esityksiä oli yhteensä viisi ja katsojia 96. Katsojakeskiarvo oli siis 19,2, mikä on esityksen ominaispiirteet huomioiden hyvä. Jokaisen esityksen jälkeen pidettiin pieni sirkustyöpaja, joissa vauvat, muut lapset ja vanhemmat oppivat yhdessä tehtäviä sirkusharjoitteita ja leikkivät esityksen lavasteilla. Keikoilla oli mukana Mette Ylikorva esiintyjänä ja Riikka Vuorenmaa scenografina.

Vau vanteen tekijät. Kuva: Joonas Martikainen 2010.

- Helsingissä Malmitalolla Helsingin kulttuurikeskuksen järjestämässä Vaippakansan karkeloissa 21.3.2010, katsojina 18 aikuista ja 14 lasta. Sirkustyöpaja.
- Kittilän lukion aulassa 7.10.2010, katsojina 8 vauvaa, 1 lapsi ja 12 aikuista. Samalla matkalla järjestyi pieni sirkusesitys ja pitkä työpaja erityislapsiperheille. Kunta kiinnostui yhteistyön jatkamisesta.
- Ylitornion Kuntotalolla 11.11.2010, katsojina 4 vauvaa, 2 lasta ja 9 aikuista. Samalla matkalla perhesirkustyöpaja.
- Kolarin kirjastolla 26.11.2010, katsojina 4 vauvaa, 3 lasta ja 7 aikuista. Samalla keskusteltiin vauvasirkustyöpajojen ohjaamisesta Kolarissa aloittavan sirkusohjaajan kanssa, joka tutustui myös esitykseen.
- Utsjoella 18.12.2010, katsojina 3 vauvaa, 6 lasta ja 5 aikuista. Sirkustyöpaja. Pakkasta noin -35°C!

Esityksen rahoitusmalli kehittyi. Suurilla kaupungeilla on varaa maksaa keikkojen kaikki kustannukset. Lapin pienten kuntien kulttuuritoimen budjetit ovat vähäisiä. Kunnilla ei olisi ollut varaa maksaa esityksen täysiä kustannuksia, joten ne maksoivat kykyjensä mukaan 250-570€ keikasta. Apurahat olivat välttämättömiä kiertueen onnistumiseksi. Vau vanteen kohderyhmä ovat vauvaperheet. Kun vauvoja on paikalla kymmenkunta, heihin kaikkiin saadaan luotua kontakti.

Esitykset suuremmille yleisömäärille eivät ole mielekkäitä, sillä silloin kontakti katoaa.

Kiertue kehitti Pisteen toimintatapoja. Esiintyjä ja scenografi arvioivat ja keskustelivat työskentelytavastaan. He ideoivat tulevaa kiertuetoimintaa, työpajojen ja esityksen limittämistä ja pedagogisia menetelmiä sekä scenografisia elementtejä ja niiden monipuolista käyttöä. Keikoista pidettiin työpäiväkirjaa. Kustannusten arviointi ja rahoitusmallit selkeytyivät. Kuntiin löydettiin arvokkaita kontakteja. Esityksistä saatiin video- ja valokuvatallenteita, joita voidaan hyödyntää niiden markkinoinnissa. Osallistujien palaute esityksistä oli innostunutta. Ajatus vauvasirkuksen, niin esitysten kuin työpajojenkin, mahdollisuuksista alkoi itää eri puolilla Lappia.

Vauvasirkuksen (Vau vanne, Vauvojen sirkusestradi) tuotteistaminen vaatii aikaa. Konsepti on pilottivaiheessa. Tehtävä vielä paljon jotta se tulee tutuksi. Tarvittaisiin markkinoija-tuottaja, resursseja, ihmisiä tueksi, keskustelemaan, ideoimaan. Vuoden aikana kuitenkin edettiin. Kumppaneita on löytynyt, ja konseptista ollaan saatu palautetta. Tavoitteet ovat selkeytyneet. Kiertue oli iso saavutus. Ryhmädynamiikka oli itsearvioinnissa hyvää, sitoutuminen erittäin hyvää.

5.2 Turinatuokio fotoateljeessa

Turinatuokion lähtökohtana oli tehdä matalan kynnyksen taidekasvatusta siellä, missä ihmisiä on ja liikkuu. Telttä toimi fotoateljeena, jossa lapset, vanhemmat ja muut ohikulkevat ihmiset saivat kuvauttaa itsensä. Taustalla oli ajatus hetken taiteesta. Kuvia ei ollut tarkoitus ensisijaisesti tallentaa, vaan ohikulkija sai kuvauksen jälkeen tulostetun valokuvan itselleen. Valokuvaushetken ilmapiiri, rekvisiitta ja lavastus vapauttivat ihmisiä kertomaan tarinoita, turinoimaan. Tarinat, keskustelut, kommentit ja äänimaisema äänitettiin ja taltioitiin dokumentaarisesti.

Fotoateljee pystytettiin 21.7. Lauri-tuotteen pihapiiriin Rovaniemellä osana Kameli Kemelin Keskiviikkoja. Fotoateljeen oli suunniteltu näyttävätyvän useissa eri yhteyksissä Rovaniemellä. Aikataulullisista ja taloudellisista syistä se voitiin toteuttaa vain kerran. Työryhmä oli tyytyväinen siitä, että tempaus voitiin toteuttaa lastenkulttuuritapahtumassa, jonne se hengeltään sopi mainiosti. Fotoateljeessa kävi kuvattavina noin 70 henkilöä. Vastaanotto oli riemastuttavan positiivista. Fotoateljeelle löytynee jatkoa.

Työryhmä sai kohdeavustuksen Rovaniemen kaupungilta. Piste osallistui palkka- ja materiaalikustannuksiin. Työryhmään kuuluivat Taito Kantomaa, Hanna Levonen-Kantomaa ja Joonas Martikainen. Yhteistyötahoja olivat Rovaniemen kuvataidekoulu, Lauri Tuote oy ja Johannes Laurin talo.

5.3 Kivistä – puista

Kivistä-puista on Marjo Selinin tanssisoolo. Toisena esiintyjänä on äänisäveltäjä Meri Kytö, joka käyttää instrumentteinaan kustakin tilasta löytyneitä esineitä. Työryhmään kuuluvat myös Riikka Vuorenmaa (lavastus, kuva- ja valosuunnittelu), Mette Ylikorva (pukusuunnittelu) ja Joonas Martikainen (tuotanto).

Koreografia tutkii luonnonmuodoilla synnytetyn liikemateriaalin siirtämistä näyttämölle. Ounasvaaran metsässä syntyneet havainnot on siirretty irti alkuperästään, näyttämölle tanssiteoksen materiaaliksi. Teoksen liikekieli kuvailee

ja tunnelmoi. Koreografia etenee luonnosta haettujen aiheiden sekä dynaamisten vaihteluiden kautta. Skenografian pääelementti on muovipusseista liimattu, oksia kuvaava kangas, johon projisoidaan kuvia metsästä. Muovimatolla on männynneulasia kuvaamassa oksia/polkuja, kuvio hajoaa teoksen edetessä. Äänet syntyvät sekä tilassa olevista että tilaan tuoduista elementeistä sekä nauhoitetusta materiaalista.

Teos työstettiin tanssijalähtöisesti. Tanssija asetti oman materiaalinsa muun työryhmän nähtäväksi johon jokainen vastasi omalla ilmaisullaan. Työtapa oli kollaasimainen.

Selin aloitti teoksen harjoittelun vuoden 2009 lopulla. Esityksen ensi-iltaa oli kaavailtu tammikuulle, mutta Marjo Selinin äitiysvapaan vuoksi se siirtyi lokakuuhun. Tammikuussa 2010 Marjo Selin, Meri Kytö ja Riikka Vuorenmaa työskentelivät yhdessä viikon. Harjoitusjaksolla koetettiin muodostaa käsitys siitä millainen teos voisi olla. Jakson päätteeksi yleisölle esitettiin demoversio, joka käsitti kaksi osaa tulevasta teoksesta. Näissä

esityksissä testattiin esityksen rakennetta ja liikekieltä sekä äänimaailmaa. Muu skenografia oli alkutekijöissään. Esityksen jälkeen oli työryhmän ja katsojien keskustelutilaisuus. Tutustu nykytanssiin -ilmaistapahtuma järjestettiin Wiljamissa 28. ja 29.1.2010. Katsojia oli yhteensä nelisen kymmentä. Teoksen maailmasta, muodosta, tunnelmasta ja sisällöstä saatiin alustava käsitys demoesityksen myötä.

Marjo Selin jatkoi harjoittelua syksyllä ulkona Ounasvaaran metsissä. Riikka Vuorenmaa valokuvasi kivien ja puiden eläviä yksityiskohtia projisointia varten ja Mette Ylikorva siirsi pienen puun kankaalta kankaalle. Ilmojen kylmetessä harjoitukset siirtyivät sisälle. Taidemuseolla harjoiteltiin ensi-iltaviikolla purkaen ja pystyttäen esitys joka päivä. Ensi-ilta oli 31.10. ja muita esityksiä neljä. Katsojia Taidemuseon esityksissä oli yhteensä 78, keskiarvo 15,6. Yleisömäärä oli tyydyttävä.

Kivistä-puista tehtiin erilainen versio Vitus-festivaalin sunnuntaille 14.11. Siellä nähtiin esityksestä vain osa. Äänet improvisoi Taito Kantomaa. Kokeilu oli hyvin mielenkiintoinen. Äänten erilainen suhde liikkeeseen antoi osittain samoille katsojille kaksi poikkeavaa kokemusta. Vituksen esityksessä oli kolmisen kymmentä katsojaa.

Kivistä-puista. Kuva: Joonas Martikainen 2010.

Työryhmällä ja tekijöillä oli muutama apuraha. Tärkein kumppani oli Rovaniemen taidemuseo.

Teos oli taiteellisesti laadukas ja teoksen osa-alueet kommunikoivat hyvin keskenään. Kivistä-puista saavutti myös kiitettävästi mediajulkisuutta. Teoksen tuotannossa heikoimmin toteutuneet osa-alueet olivat rahoitus, työryhmän yhteiseen työskentelyyn käytetty aika sekä teoksen markkinointi ryhmille. Työryhmällä on halua kierrättää teosta ja viedä sitä uusiin ympäristöihin. Se on annettu Lapin esittävän taiteen keskuksen markkinoitavaksi.

5.4 Taidehuussi

Hanna Levonen-Kantomaa suunnitteli Vitus-festivaalille Taidehuussi-performanssin edellisenä vuonna toteuttamansa Terveisiä-performanssin pohjalta. Hän oli kerännyt Lapin Kansassa julkaistut tekstiviestit vuoden ajalta ja pohti ihmisen tarvetta valittaa ja käsitellä epäkohtia. Saman tarpeen Hanna Levonen-Kantomaa näkee sosiaalisissa medioissa ja internetin tarjoamissa keskustelufoorumeissa: on tarve tulla kuulluksi.

Tekijän henkilökohtainen lähtökohta oli ulkopuolisuuden tunne, muutto uudelle paikkakunnalle ja paikallisidentiteetin negatiivisiin puoliin havahtuminen. Hän mietti, mitä tekstiviestit tosiasiallisesti piilottavat, jättävät kertomatta.

Taidehuussi rakentui 12 tunnin esitykseksi, jossa tekijä kirjaimellisesti rakensi kolmiulotteisen huussin muotoisen rakennuksen. Sen ulkoseiniin hän liimasi keräämiään tekstiviestejä. Katsojalla oli mahdollisuus kirjoittaa rakennelman sisään timpurinkynällä mitä tuntee ja mitä kaipaa. Taidehuussiin osallistui arviolta 30 vierasta.

Performanssi oli erittäin fyysinen ja hetkittäin jopa meditatiivinen. Tekijän mielestä merkityksellisemmäksi muotoutui kuitenkin kahvilan asiakkaiden ja Vitus-festivaalin yleisön kanssa käydyt keskustelut. Kirjoitukset Taidehuussin sisäpuolella täyttyivät vivahteikkaista, spontaaneista, unelmoivista, runollisista viesteistä. Vitus-festivaalin jälkeen Taidehuussi on majoittautunut väliaikaisesti Lapin ylioppilasteatterin suojiin Wiljamiin. Performanssi jatkuu.

5.5 Klovni Klementtiini

Mette Ylikorvan Klovni Klementtiini jatkoi tempauksiaan vuonna 2010. Klementtiini oli näkyvässä roolissa Kameli Kemelin Keskiviikoissa kesällä. Klementtiini esiintyi elokuussa markkinoilla ja Erytislasten omaiset ELO ry:n 10-vuotisjuhlassa. Näillä keikoilla Klementtiini esiintyi juontajan tai juhlaemännän ominaisuudessa.

Klementtiinin ympärille haluttiin saada myös esitysmäisempi kokonaisuus. Mette Ylikorva luonnosteli ja harjoitteli Klementtiinille kolme sirkusnumeroa musiikkeineen. Klovni Klementtiini ja Satumat -esitys nähtiin ensimmäisen kerran Utsjoella 18.12.2010. Katsomassa oli huimasta pakkasesta huolimatta 7 aikuista, 11 lasta ja 2 vauvaa. Esityksen jälkeen oli Klovni Klementtiin sirkuskoulu. Esitys jää odottamaan lisärahoitusta, jonka turvin sitä voitaisiin harjoitella lisää ja luoda sille visuaalinen maailma.

5.6 Artturin pitkä käsi

Lapsille suunnatun sirkusesityksen tuotanto käynnistyi loppukevällä 2010. Työnimellä Pitkäkäsi kulkeneen esityksen työryhmään kuuluivat Pisteeltä Mette Ylikorva (esiintyjä, tuotanto), Riikka Vuorenmaa (lavastus ja valot) sekä Joonas

Martikainen (tuotanto). Muut esiintyjät olivat Marjo Ylikorva ja Irene Tikka. Käsikirjoituksesta ja ohjauksesta vastasi Esko Janhunen.

Työryhmä neuvotteli kesällä yhteistyöstä Rovaniemen teatterin kanssa. Sopimus saatiin aikaan alkusyksyllä. Teatteri tarjosi esitystilat ja -tekniikan, esiintyjien palkat esityskaudelta, verstaan ja puvuston työaika sekä markkinoinnin. Työryhmä vastasi harjoitusajan palkoista ja materiaalikustannuksista. Piste osallistui materiaalikustannuksiin ja tuottamispalkkoihin.

Syyskuussa harjoiteltiin viikko, jonka aikana hahmottuivat sirkustekniikat, lavastus ja käsikirjoitus. Harjoituksia jatkettiin joulukuussa. Ensi-ilta oli helmikuussa 2011.

5.7 Oi Hillo

Piste on pitkään valmistellut myös toista näyttämöteosta lapsille työnimellä Laatikoida. Sen kaavailtiin rakentuvan kahden koomisen hahmon ja pahvilaatikoiden ympärille. Laatikot synnyttäisivät erilaisia kohtauksia, niistä rakennettaisiin näyttämöelementtejä, niillä rajattaisiin tilaa ja ne toimisivat lähtökohtana leikeille ja peleille, ristiriidoille ja yhteistyölle.

Työryhmä oli vuonna 2010 saanut kasaan riittävästi apurahoja, joten teoksen valmistaminen voitiin aloittaa ja ensi-ilta päätettiin maaliskuun loppuun 2011. Lopulliseksi työryhmäksi vahvistuivat tanssijat Titta Court ja Marjo Selin, koreografi Marjo Kuusela, skenografi Riikka Vuorenmaa, säveltäjä Jukka Hannula, pukusuunnittelija Mette Ylikorva sekä tuottajat Joonas Martikainen ja Matti Selin. Tekstipohjaksi valittiin Laura Ruohosen Allakka pullakka ja Yökyöpelit -lastenrunokirjat. Esityksen nimi vaihtui Oi hilloksi.

Tanssijat tapasivat syksyn aikana kolme kertaa yhdessä liikkuen ja Laura Ruohosen runoja maistellen. Työryhmän yhteyshenkilö Marjo Selin kävi neuvotteluja Marjo Kuuselan ja Jukka Hannulan kanssa. Oi hillon työryhmä kokoontui ensimmäiseen tuotantopalaveriin 30.12.2010. Palaverissa keskusteltiin tulevaan teokseen liittyvistä ideoista, näkemyksistä, vaatimuksista ja visioista.

6 Tapahtumat

Monitaiteiset tapahtumat ovat Pisteen toiminnan kolmas osa-alue. Kesäisin Piste on järjestänyt matalan kynnyksen taidetapahtuman lapsiperheille julkisissa tiloissa ja ulkona. Vuoden pimeimpään aikaan on järjestetty aikuisille Vitus-festivaali. Sen ohjelmisto on koottu Pisteen jäsenten mielenkiintojen ja suhteiden avulla taiteita yhdistelevistä tai taiteiden välissä olevista teoksista. Taiteen tekijöiden kohtaamiset ovat olleet Vituksessa tärkeässä osassa.

Vitus järjestettiin vuonna 2010 kolmatta ja lasten kesätapahtuma toista kertaa. Kameli Kemelin keskiviikot keräsivät huimat 1200 kävijää ja Vitus veti Kahvila kauppayhtiön täyteen. Molemmat saivat hyvin medianäkyvyyttä. Ne täyttivät sisällölliset ja katsojatavoitteensa erinomaisesti.

Pisteen tapahtumien toivotaan kehittyvän säännöllisiksi ja odotetuiksi osiksi Rovaniemen kulttuurielämää. Talous on tapahtumatoiminnan suurin haaste. Korkeatasoisen tapahtuman tuottaminen vaatisi palkanmaksukykyä sisällön tekijöille ja ennenkaikkea usean kuukauden työaika taiteelliselta johtajalta ja tuottajalta. Tällaiselle ei toistaiseksi ole saatu rahoitusta, joten huomattavan suuri osa työstä on tehty talkoilla. Tapahtumille on löytynyt kumppaneita ja kävijöitä, mutta rahoitusmalli on vielä haussa. Näytöt on annettu.

6.1 Kameli Kemelin Keskiviikot

Pisteen ensimmäinen lapsiperheiden kesätapahtuma Rovaniemellä vuonna 2009 oli nimeltään Taidekasvatusvankkurit, sirkuspääsky ja runomuurahainen. Heinäkuussa 2010 tapahtuma järjestettiin nimellä Kameli Kemelin Keskiviikot. Siihen kuului matalan kynnyksen toimintaa ja esityksiä kolmena keskiviikkona lapsiperheille tutuissa paikoissa. Työryhmään kuuluivat Pisteeltä Mette Ylikorva, Joonas Martikainen ja Hanna Levonen-Kantomaa. Suunnitteluvaiheessa mukana oli myös Pisteen entinen jäsen Outi-Maria Takkinen. Muut pisteläiset tukivat kukin mahdollisuuksiensa mukaan. Kameli Kemelin keskiviikoista maksettiin palkkaa seitsemälle eri henkilölle. Tapahtumat olivat osallistujille ilmaisia. Kokonaiskävijämäärä nousikin noin 1200 henkeen. Kävijämäärät arvioitiin muun muassa pillimehumenekillä.

Kameli Kemelin Keskiviikot alkoivat Sirripeikkojen runopiknikillä 7.7. Rovaniemen kirjastolla. Tapahtuman avasi Klovni Klementtiini. Säveltäjä Marjatta Meritähti ja sanataidekasvattaja Outi-Maria Takkinen pitivät Ihahaa-laulutuokion kirjaston musiikkiosastolla. Hassu ja Massu konsertoivat, Mette Ylikorva veti Puolukkavarvas-runoleikkiketken sylivauvoille ja heidän vanhemmilleen. Kirjaston pihalla oli koko tapahtuman ajan kaiken ikäisille lapsille ulkoilmamaalausta. Sisätiloissa oli runo-ongintaa ja runokirjavinkkausta. Tulijoita kehoitettiin ottamaan mukaansa viltti ja eväskori. Sirripeikkojen runopiknik onnistui sateisesta säästä huolimatta mainiosti sisätiloissa. Läsä oli vähintään 200 osallistujaa.

Klovni Klementtiin puistokemut seurasivat 14.7. Käpymetsän puistossa. Osallistujamäärä kasvoi noin neljään sataan. Klementtiini oli vierailut aiemmin Käpymetsän päiväkodissa pitämässä runoilevia sirkustyöpajoja, joihin osallistuneet lapset pääsivät nyt esiintymään. Ohjelmassa oli myös ötökkäpaja ja pihakirppis, keppihevostavalkadi ja Klovni Klementtiin sirkuskoulu. Leikkipuiston keinut, hiekkalaatikko ja kiipeilytelineet olivat koko tapahtuman ajan puistokemujen osallistujien käytössä.

Viimeinen keskiviikko järjestettiin Hevosajelua ja pihaleikkejä -teemalla 21.7. Lauri-tuotteen pihalla. Osallistujia alkoi olla resursseihin nähden jo liikaakin, 600. Klovni Klementtiini avasi jälleen tapahtuman. Sen jälkeen sai omaan tahtiin osallistua Turinatuokioihin, Taiga-

Runo-ongintaa. Kuva: Joonas Martikainen 2010.

Tallin hevosajelulle, työpajoihin ja ohjattuihin pihaleikkeihin. Vieraita palveli pieni kesäkahvila.

Ensimmäisen tapahtumapäivän kirjastolla rahoitti WSOY:n Kirjallisuussäätiö ja loput kaksi päivää järjestettiin Rovaniemen kaupungin rahoituksella. Kirjaston henkilökunnan työpanos ja asiantuntemus olivat tärkeä osa onnistumisesta. Lapin Kansa osallistui tapahtumiin tarjoamalla ilmaista näkyvyyttä ja lahjoittamalla lastenkirjoja arvottavaksi. Kirjat valitsi sanataidekasvattaja Outi-Maria Takkinen. Rovaniemen Prismalta saatiin pillimehuja.

Tapahtumasarjaa arvioitiin sekä työryhmän palautekeskustelussa heti 22.7. että vuodenvaihteessa oppimiskerhon kirjallisesti kerättynä. palautteena.

Kameli Kemeli osoitti aukottomasti, että Rovaniemellä on tällaisille tapahtumille kysyntää. Tempaus teki Pistettä tunnetuksi lastenkulttuurin tekijänä. Yhdistys on todistanut, että osaamista sisällön tuottamiseen löytyy. Palaute oli tapahtumien osallistujilta pelkästään myönteistä. Tapahtuman suosio yllätti myönteisesti.

Pääosin talkootyönä tapahtumaa ei tällä laajudella voi enää järjestää. Intoa tekijöiltä löytyy, mutta ihmisten henkiset ja taloudelliset rajat tulevat vastaan. Tämän mittakaavan tapahtuma tarvitsee palkatun tuottajan vähintään neljäksi kuukaudeksi. Myös esiintyjät tarvitsevat asianmukaisen korvauksen työstä. Yhteistyötahojen kanssa on tehtävä kirjalliset sopimukset, joissa vastuut on jaettu selvästi. Tapahtuman suunnitteluprosessi, tutottajavaihdos, työtehtävien ja vastuualueiden muutokset tekivät prosessista raskaan. Järjestäminen oli raskasta vain muutaman Pisteiden jäsenen kesken. Tämän suuruinen tapahtuma edellyttäisi joko koko jäsenistön mukanaoloa tai yhteistyökumppaniksi voisi pyytää muita yhdistyksiä. Parantamisen varaa on myös tapahtuman turvallisuus- ja siisteysjärjestelyissä.

Oppimiskerhon arvioinnissa korostui sisukkuus. Mutkista huolimatta saatiin aikaan erittäin kiinnostava tapahtumasarja. Tekijöiden rooleja tulisi selkeyttää, vaikka siitä aiheutuisi hieman byrokratiaakin. Jatkossa voitaisiin ideoita ja pohjustaa tuotantoa aiemmin. Ryhmän ilmapiiri ja sisäinen vuorovaikutus koettiin kohtalaiseksi, sitoutuminen yhteisiin tavoitteisiin ja osaamisen hyödyntäminen hyväksi.

6.2 Vitus-monitaidefestivaali

Legendan mukaan Pyhä Vitus paransi keisari Diocletianuksen pojan tanssitaudista, minkä jälkeen häntä on pidetty sirkustaiteilijoiden, tanssiteatisten, näyttelijöiden ja vuoteen kastelijoiden parantajana ja suojelijana.

Vitus-festivaalit järjestettiin vuonna 2010 kolmannen kerran. Tapahtuma oli kaksipäiväinen. Perjantaina 12.11. aloitettiin esittävien taiteiden tekijöiden keskustelutilaisuudella ja jatkettiin klubi-illalla Kahvila Kauppayhtiössä. Sunnuntaina 14.11. ohjelmassa oli versio Pisteiden Kivistä-puista tanssiteoksesta sekä Sirkus Supiaisen vierailuesitys Kuningasohjus. Väliajalla esiintyi MISS.

Paneelikeskusteluun osallistui noin 25 taiteilijaa ja taidekasvattajaa. Letken puheenjohtaja, läänintaiteilija Tuula Väisänen kertoi Letken synnystä ja tavoitteista. Yhdistyksen hallitus esittäytyi omine tavoitteineen ja tämän jälkeen keskusteltiin vapaalla kentällä työskentelemisen haasteista, tuen tarpeista ja yhteisen yhdistyksen mahdollisuuksista. Rovaniemen teatterin näyttelijät Helka Periaho ja Marko Syysmaa esittivät kohtauksen.

Illan Vitus-klubilla esiintyivät Jaap Klevering, Sakari Männistö, Samuli Männistö, Juha Rautio, Stiletto, Jokeri Pokeri Marx- Poliittinen taikuri (Marko Syysmaa) ja Marjo Ylikorva. Kallo Collective esiintyi reaaliaikaisen videoyhteyden välityksellä Uudesta Seelannista. Hanna Levonen-Kantomaa rakensi Taidehuussi-performanssiaan koko pitkän päivän ajan. Timo Kinnunen ja Lapin nukkteteatteriyhdistys joutuivat perumaan esiintymisensä sairastumisten vuoksi. Klubi oli maksuton. Kauppayhtiö täytyi väestä, jota oli arviolta 200 henkeä.

Sunnuntaina Wiljamissa esitettiin osa Kivistä-puista -tanssiteoksesta. Äänet improvisoi Taito Kantomaa, ja olikin mielenkiintoista miten esityksen luonne muuttui. MISS viihdytti katsojia väliajalla.

Tauon jälkeen nähtiin Sirkus Supiaisen Samuli Männistön ohjaama ja esittämä Kuningasohjus. Sirkusesitys pohjautuu amerikkalaisen runoilija John S. Hall'in tarkkanäköisiin, yhteiskunnallisesti kantaaottaviin teksteihin ja laulunsanoituksiin. Esityksessä yhdistyvät runous, musiikki ja sirkus. Kuningasohjus on kollaasi ajasta irtileikattuja ajatuksia. Esityksen sisältämä jongleeraus, taikuus ja tasapainoilu kuvittavat, keskustelevat ja hetkittäin riitelevät tarinoiden, musiikin ja tekstin kanssa. Esitys lainaa vaikutteita esitystaiteen eri suunnilta sisältäen viitteitä, vihjauksia ja vaikutteita. Pop-taide ja tämän ajan yhteiskunnallisuus kohtaavat esityksessä, muodostaen naurua sekä hetkiä, jolloin nauru takertuu katsojan kurkkuun. Kuningasohjus saa olon tuntumaan oudon levottomalta, se pakottaa ajattelemaan.

Sunnuntain pääsyliput maksoivat 5€. Katsojia oli kolmisen kymmentä.

Vitus-festivaali järjestettiin taas tuottamista lukuunottamatta talkootyönä. Piste maksoi vierailijoille matkakulut ja päivärahat sekä järjesti majoituksen. Tekijöille tarjottiin kaksi yhteistä ateriaa. Kahvila Kauppayhtiö, Rovaniemen kaupunki, Lapin esittävien taiteiden keskus, Agit Cirk ja esiintyjät osallistuivat kustannuksiin. Piste käytti Vitukseen tuottaja-, yleis- ja toiminta-avustuksiaan.

Festivaalin itsearviointi tehtiin kirjallisena opintokerhon lomakkeella vuodenvaihteessa. Tekijät olivat erittäin tyytyväisiä siitä, että festivaali yhdisti ihmisiä. Mukaan oli helppo saada esiintyjä. Toistuvuus alkaa tuottaa tulosta. Budjetointi on vielä hankalaa ja sitä on opeteltava lisää. Edellisen vuoden loppukeskustelun huomiot ja visiot jäivät hyödyntämättä, mikä oli turhauttavaa. Työnjakoa ja yhteisiä tavoitteita pitäisi selkeyttää. Tekijöiden osaamista hyödynnettiin erittäin hyvin. Myös muu ryhmädynamiikka arvioitiin hyväksi.

6.3 Jokivalkeat

Piste kutsuttiin rakentamaan tuliveistos Lapin yliopiston järjestämään Jokivalkeat-tapahtumaan. Hanna Levonen-Kantomaa ja Riikka Vuorenmaa tekivät veistoksesta pienoismallit, joista yhdisteltiin lopullinen veistos. Teoksessa lohet uivat vastavirtaan. Rakentamiseen osallistuivat Hanna ja Riikan lisäksi Joonas Martikainen ja Tero Vuorenmaa. Hanna syytytti veistoksen. Tapahtuma tarjosi materiaalit.

7 Työntekijät

Toimintasuunnitelmassaan vuodelle 2010 Piste nosti tuottajan palkkaamisen yhdeksi vuoden tärkeimmistä tavoitteista. Muita työntekijöihin liittyviä tavoitteita olivat pätkätyöhön motivoivat yhtenäiset ja reilut palkkaperiaatteet, jotka perustuvat soveltuviin työehtosopimukseen sekä talkootyön määrän seuranta.

Näissä tavoitteissa onnistuttiin melko hyvin. Samalla löytyi paljon uusia tavoitteita, haasteita ja tarkennettavaa.

7.1 Työsuhteet

Vuoden 2010 aikana Piste maksoi palkkaa 31:lle eri henkilölle, yhteensä noin 35 300 euroa. Keskimääräinen Pisteeltä saatu vuosipalkka oli siis noin 1140€. Sekä palkkaa saaneiden määrä että keskimääräinen palkka kasvoivat edellisestä vuodesta. Vuoden 2010 palkkojen mediaani oli 360€.

Yhdistys palkkasi Joonas Martikaisen tuottajaksi 60% työajalla 1.9.2010-15.5.2011. Tämä oli Pisteestä ensimmäinen päätoiminen työsuhte. Muiden työntekijöiden työtehtävinä olivat muun muassa tuottaminen, eri taiteenalojen opetus, projektien hallinnointi, esiintyminen ja äänisuunnittelu. Kaikki työt olivat määräaikaista. Tuottajaa lukuunottamatta muut työsuhteet olivat sivutoimisia ja tuntiperusteisia. Määräaikaisuuden perusteita olivat projektityö, yksittäinen tapahtuma ja tuuraus.

7.2 Palkkaperiaatteet

Piste noudattaa esittävän taiteen työehtosopimuksia. Sirkusalan käytännöt ovat kuitenkin Suomessa vielä vakiintumattomia. Vuoden 2010 aikana Piste vasta haki joidenkin työtehtävien palkkauseriaatteita, joten saman tehtävän palkkiot vaihtelivat vuoden mittaan.

Opetuspalkat olivat Tanssinopettajien työehtosopimuksen mukaisesti 25,63–34,29€/h. Yhdistys päätti joulukuussa maksaa yksittäisistä työpajoista kaksinkertainen opetuspalkka niiden suuremman vaativuuden ja rasittavuuden takia: niissä osallistujat, tila ja sisältö ovat aina erilaiset.

Esityspalkkioissa oli eniten epä johdonmukaisuutta. Perustana oli Teatterialan työehtosopimuksen tulkinta niin, että yhdestä esityksestä tai sirkusnumerosta pyrittiin korvaamaan yksi A-roolin esityspalkkio 158,56€. Yksittäisille eli ei-toistuville ja siten erikseen lämmitettävälle keikoille pyrittiin löytämään sekä työnantajaa että työntekijää tyydyttävä kerroin, mistä syystä esityspalkkioiden suuruus vaihteli vuoden mittaan. Elosirkuksen ja Vau vanteen maakuntakeikat olivat merkittävässä osassa tämän palkkaperiaatteen löytämisessä.

Muun työn palkka oli tammi-maalikuussa 15€/h ja sen jälkeen 12€/h, joka vastaa Teatterialan työehtosopimuksen mukaista tuottajan tuntipalkkaa. Tuntipalkkaa laskettiin Kohtaamisten talouden alettua huojua.

Pisteestä työntekijät tekivät vapaaehtoisesti myös paljon talkootyötä. Yhdistyksen periaate on, että jokainen päättää elämäntilanteensa perusteella mahdollisuutensa talkootyöhön. Sitä ei edellytetä keneltäkään. Taide ja taidekasvatus on ammatti.

Sivukuluiksi laskettiin taloutta suunniteltaessa 50% ja loppuraporteissa 35% palkoista. Etukäteen on varauduttava työmäärän muutoksiin, sairauspoissaoloihin ja tuuraustarpeisiin. Jälkikäteen epäsuorat kustannuksetkin on helpompi eritellä, joten toteutuneista palkoista voidaan laskea vain lakisääteiset suorat sivukulut.

7.3 Voimavarat

Tekijät selkeästi saavat toisiltaan motivaatiota ja voimaa. Yhteisöllisyys onkin Pisteelle suuri voimavara. Sen on kohdistuttava kaikkiin työntekijöihin ja talkoolaisiin tasapuolisesti ja varauksetta. Muutama henkilö on tuntenut olonsa ulkopuoliseksi Pisteellä.

Pisteen hallitus koostuu pikkulapsien vanhemmista, jotka toimivat freelancereina. Perheen ja työn yhdistämisen mutkat ovat heille tuttuja. Piste on ympäristö, jossa voi tehdä mielekästä työtä ja samalla olla läsnä lapsilleen. Yhteisössä on ymmärrystä myös muille elämän monimutkaisille tilanteille.

Rutiinien kehittäminen on hyvässä vaiheessa. Työajan seuranta ja palkanmaksu toimivat ohuellakin rakenteella kohtuullisesti. Työajan suunnittelua on yhtenäistettävä. Sähköistä arkistoa kehitetään työkaluksi, jonne esimerkiksi opetuspäiväkirjat ja yhteiset kalenterit kertyvät.

Työsopimusten on oltava selkeitä ja ne on allekirjoitettava mahdollisimman ajoissa. Tässä kehityttiin vuoden 2010 aikana, mutta parantamista on vielä. Osa töistä aloitetaan edelleen suullisesti sopimalla tai epämääräisesti talkootyön liukuessa tuntipalkkaiseksi.

7.4 Kehitystarpeet

Eniten parannettavaa Pisteellä on työhyvinvoinnin takaamisessa. Työyhteisö on hyvin epätyypillinen ja haastava. Tehtävät ovat mielenkiintoisia ja tekijät korkeasti koulutettuja asiantuntijoita. Jokainen työntekijä pääsee varmasti toteuttamaan itseään monipuolisesti. Jaksaminen vaatii kuitenkin työntantajalta ennakkointia, selkeyttä ja luotettavuutta kaikissa yksityiskohdissa joissa se on mahdollista.

Koska Pisteellä ei ole yhtään vakituista tai edes täysipäiväistä työntekijää, on esimiesasetelma teoreettinen. Yhdistyksen hallinto hoidetaan talkoilla, jolloin vain akuuteimmille asioille löytyy resursseja. Projekteilla on vetäjänsä, mutta esimiestöiden hoitamiseen on minimaalisesti palkallista työaikaa. Monen projektin sisäinen organisaatio on myös luonteeltaan horisontaalinen, kukaan ei luontevasti ole kenekään pomo. Taiteellisessa työssä työnjohdon ja -ohjauksen olemattomuus on arkea kaikkialla, mutta se ei tee siitä vähemmän rasittavaa.

Projektien työntekijät pääsääntöisesti tuntevat toisensa ennalta. Myös tehtävät ovat yleensä jollain tavalla etukäteen tuttuja. Pehdytys on näistä syistä jäänyt hyvin ohueksi ja liikaa työntekijän oman aktiivisuuden varaan. Pisteen toimintatapa tuottaa paljon tilaisuuksia vapaamuotoisille palautekeskusteluille. Se ei kuitenkaan varmista keskustelua. Monet projektit ovat onnistuneet purkamisessa, mutta jotkin ovat jääneet vaille päätepistettä.

Tanssija ja sirkusartisti työskentelevät kehollaan kokonaisvaltaisesti, mikä aiheuttaa riskejä. Osa riskeistä on läsnä myös opetustyössä. Pisteen työsuhteissa tapahtui kaksi loukkaantumista vuonna 2010. Onneksi ne eivät vaikuttaneet työkykyyn lopullisesti, mutta aiheuttivat kuitenkin sairaslomia. Läheltä piti -tilanteita tai oppilaiden loukkaantumisia ei ilmeisesti ollut. Tilanteet pitäisi purkaa jolloin selviäisi miten niitä voitaisiin vastaisuudessa välttää. Nyt tähän ei ole rutiinia. Apurahoilla työskentelevissä työryhmissä pitäisi kiinnittää huomiota siihen, että kaikki tekijät ovat vakuutettuja.

8 Tilat

Vuoden vaihtuessa Piste oli voimakkaasti etsimässä tilaa. Tarve oli toimistolle, varastolle, harjoitustilalle, verstaalle ja tietenkin esitys- ja opetustiloille. Useita vaihtoehtoja oli esillä, mutta mikään tila ei pystynyt ratkaisemaan kaikkia tilaongelmia. Yhdistyksellä ei myöskään ole vakiintunutta rahoitusta, joten tilapäistösten yhteydessä jouduttiin keskustelemaan jäsenten henkilökohtaisen sitoutumisen mahdollisuuksista.

Maaliskuussa Pisteen paperit ja tavarat päästiin vihdoin kokoamaan Lapin yliopiston Rotkolta vuokrattuun toimisto- ja varastotilaan. Oman huoneen lisäksi Rotkossa oli viihtyisää aulatilaa palaveri- ja kokouksille.

Rotkon muut käyttäjät olivat kuitenkin valittaneet ilmanlaatuongelmista. Yliopisto teetti aiheesta tutkimuksen, jonka perusteella Pisteenkin käyttämä puoli Rotkosta suljettiin lattiaremonttia varten. Piste sai uuden huoneen Rotkon toiselta puolelta syksyllä 2010. Uusi tila oli hieman pienempi, mutta vieläkin helpompi. Se sijaitsee pohjakerroksessa, on esteetön ja valoisa. Pisteen huoneen edessä on käyttämätön pieni kaunis sali, jonka puolelle yhdistys on levittänyt toisinaan kokoustamaan.

Opetus, pääosa harjoituksista ja esitykset tehtiin edelleen lukuisissa eri tiloissa. Opetusta oli

keväällä Kunnan Paikassa, Wiljamissa, Lapin nukketheateritalolla ja Lapin kuvataidekoululla. Syyskauden opetukset olivat Mondella, kouluissa, tarhoissa ja kuvataidekoululla. Työryhmät harjoittelivat Lapin Balettiopistolla, Santa Sportilla ja Wiljamissa. Monesta tilasta maksettiin rahalla ja monesta jäsenet maksoivat omalla talkootyöllään. Esimerkiksi Marjo Selin, Mette Ylikorva ja Riikka Vuorenmaa kävivät opettamassa vastineeksi harjoitusajasta.

Piste osallistui vapaan kentän tekijöiden yhteisen esitys- ja harjoitustilan etsimiseen yhdessä Lapin esittävien taiteiden keskuksen, Free Productionsin ja Agit Cirkin kanssa. Muun muassa Riikka Vuorenmaa ja Joonas Martikainen osallistuivat useisiin aiheita koskeviin tapaamisiin. Vuoden 2010 aikana neuvoteltiin muun muassa kulttuuritalo Wiljamin uudelleen organisoinnin mahdollisuudesta sekä Lapin yliopiston Rotkon vuokraamisesta ja remontoinnista esityskäyttöön. Rotkon mahdollisuuksien selvittely jatkuu vuonna 2011.

Esityksiä oli Rovaniemellä lukuisissa tiloissa sisällä ja ulkona. Kiertueen esitystilat vaihtelivat voimistelusalista ja aulatiloista oikeisiin esitystiloihin. Lavastuksia ja pukuja tehtiin ja huollettiin ihmisten omassa kodeissa. Nukketalolle suuri kiitos Pisteen väliaikaisvarastosta toimimisesta ennen oman tilan löytymistä.

Ulkona. Kuva: Joonas Martikainen 2010.

9 Tiedonhallinta

Piste oli asettanut tavoitteekseen etsiä menetelmiä, joilla varmistetaan tiedonkulku, ideoiden muuttuminen käytännöksi ja kaikkien kokemus tasapuolisina osallistujina.

9.1 Sisäinen tiedotus

Sisäinen tiedonkulku hieman parani aiempaa järjestelmällisemmän hallitustyöskentelyn ansiosta. Viikko- tai työpalavereita on kuitenkin kehitettävä, jotta työntekijät olisivat ajan tasalla yhteisistä tavoitteista ja varsinkin muutoksista.

Sisäistä tiedotusta edisti sähköisen arkiston käyttäminen. Arkistossa yhteiset materiaalit löytyvät järjesteltyinä. Kaikkien jäsenten ja työntekijöiden on mahdollista täydentää arkistoa. Se mahdollistaisi myös keskustelufoorumia, mutta tätä ominaisuutta ei käytetty. Yhteisiä kalentereita avattiin, mutta rutiinia niiden käyttöön ei vielä syntynyt.

9.2 Ulkoinen tiedotus

Tiedotus perinteisessä mediassa onnistui aiempaa paremmin. Kokemusta paikallisen median kanssa toimimisesta oli kertynyt jo sen verran, että sen kautta tiedottaminen vei aiempaa vähemmän resursseja mutta oli silti paremmin aikataulussaan. Media on edelleen kiinnostunut Pisteestä ja antaa sille näkyvyyttä.

Myös graafisten materiaalien voi nähdä parantuneen. Julisteet, flyerit, käsiohjelmat ja pääsyliput saatiin aiempaa paremmin hyötykäyttöön. Logoa käytettiin yhdistämässä graafista ilmettä.

Internetsivut sen sijaan jäivät hyödyntämättä. Yhdistyksellä ei ollut resursseja päivittää niiden ulkoasua, tehdä kieliversioita eikä edes pitää sisältöä ajantasalla. Kameli Kemelin Keskiviikoista pidettiin blogia osoitteessa pisteenkesa.blogspot.com.

9.3 Toiminnan dokumentointi

Kaikki esitykset on taltioitu useaan kertaan. Esityksistä tehtiin tekniset vaatimukset sisältävät raiderit ja taiteelliset tiedot sisältävät käsiohjelmat. Näistä olisi helppo koota esittelysalkku, mutta tämä työ on yhä kesken.

Projekteilla on kattavat toimintasuunnitelmat ja talousarviot. Selvitykset esimerkiksi avustusten käytöstä tehtiin selkeiksi ja kiinnostaviksi. Aikataulutus, henkilöiden työnjako ja riskien hallinta kaipaavat parempia työkaluja. Esimerkiksi raportointi laahasi, kun tehtävää ei oltu jaettu selvästi eikä aikataulutettu.

Yhdistyksen toimintaan liittyvät dokumentit saatiin koottua toimistolle ja arkistoon, mikä suuresti helpotti niiden käytettävyyttä.

Mediaseuranta oli edelleen epäorganisointua. Lehtijutut saatiin talteen, mutta niille ei ole omaa kansiota tai muuta paikkaa. Ne jäivät hajalleen eri ihmisille.

Esitysten katsojamääriä koottiin aiempaa järjestelmällisemmin, joten tiedot ovat olemassa mutta hajallaan. Lippuja myytiin vain Kivistä-puista esityksiin ja Vitus-festivaalin sunnuntaille. Muiden tapahtumien katsojamäärät on laskettu tai päätelty tapahtumapaikalla.

Kaikki taidekasvatusprojektit tuottivat aineistoa ja tietoa, jota tullaan myöhemmin muokkaamaan julkaisuiksi ja näyttelyiksi.

9.4 Opinnäytteet

Mette Ylikorvan Turun taideakatemialle kirjoittama opinnäyte *Mitä järkeä on pitää vauvoille sirkusopetusta? - Näkökulmia vauvakulttuurin puolesta ja*

kokemuksia sirkustuntien pitämisestä vauvoille käsitteli vauvasirkusta. Mette osallistui myös saman oppilaitoksen järjestämään sosiaalisen sirkuksen täydennyskoulutukseen. Sen lopputyö nimeltään *Elosirkus* käsitteli Pisteen ja Elon yhteisprojektia.

Lapin yliopistossa Taidekasvatuksen laitoksella opiskeleva Miia Rosenius kirjoitti pro-gradunsa *Kohtaamisia : moniammatillisen toiminnan kehittäminen nuorten monitaiteellisessa projektissa* Narskeesta.

Taide heijastaa -työpajat ja Taide merkkinä -kesäleiri olivat osa Anu Kokkosen ja Seija Ratilaisen opintoja. Niistä jäänee mainintoja myös heidän opinnäytteisiinsä.

10 Verkostoituminen

10.1 Jäsenyydet

Piste liittyi Suomen NuorisoSirkusLiittoon ja Lapin Nuorison Liittoon syksyllä 2010.

10.2 Yhteistyökumppanit

Yhteistyö muiden kulttuurialan toimijoiden tai kohderyhmän asiantuntijoiden kanssa on Pisteele tyypillistä. Taidekasvatusprojekteissa kumppanit kuten koulut, Elo, kuvataidekoulu ja Moninet olivat ratkaisevan tärkeitä. Myös tapahtumatoiminnassa etsittiin uusia ja vahvistettiin entisiä kumppanuuksia mm kirjaston, Lapin Kansan, päiväkotien, Kahvila Kauppayhtiön jne kanssa. Tapahtumissa tehtiin yhteistyötä muiden esittävien taiteiden tekijöiden kanssa. Esitystoiminnan kumppaneita olivat muun muassa taidemuseo, Lapin kuntien kulttuuritoimet ja Agit Cirk.

Lapin esittävien taiteiden keskuksen, Rovaniemen kulttuuripalvelukeskuksen ja Opintokeskus Kansalaisfoorumien kanssa tehty yhteistyö oli syvää ja moninaista. Yhdessä suunniteltiin, mietittiin käytännön toteutuksia, keskusteltiin rahasta ja lopulta toimittiin. Myös Lapin yliopiston kanssa ollaan matkalla tähän syvän yhteistyön suuntaan.

Agit Cirk ja Sirkuksen tiedotuskeskus tukivat kokemuksellaan sirkusalan kansallista ja kansainvälistä verkostoitumista. Rovaniemeläisten tanssin alan toimijoiden keskustelutilaisuudet lienevät olleet kaikille osallistujille yhtä välttämättömiä.

Moni jää tässä mainitsematta. Kiitos kaikille!

10.3 Jäsenten osallistuminen tapahtumiin

Tampereen yliopiston järjestämässä Sosiaalisen sirkuksen seminaarissa Tampereella 16.-17.1. Riikka Vuorenmaa ja Mette Ylikorva esittelivät Kohtaamisia-projektia.

Riikka Vuorenmaa ja Taito Kantomaa osallistuivat Suomen Kulttuurirahaston Lapin Rahaston vuosijuhlaan Torniossa 8.5. He vastaanottivat henkilökohtaiset apurahansa. Riikka edusti Pitkäkätiset-työryhmää.

Mette Ylikorva edusti Pistettä European Juggling Convention -tapahtuman pedagogisessa seminaarissa helteisessä Joensuussa heinäkuussa 2010.

Joonas Martikainen osallistui ESR-hankerahoitusinfoon Helsingissä 8.9.2010. Tapatumassa ohjeistettiin valtakunnallisten esr-hankkeiden synnyttämiseen ja rahoituksen hakemiseen.

Mette Ylikorva oli yksi keskustelijoista Lapin yliopiston järjestämällä Tieteen turpakäräjillä 10.9. Käräjien otsikko oli Monikulttuurinen vai takapajuinen Lappi.

Mette Ylikorva oli Suomen Nuorisosirkusliiton hallituksen varajäsen ja osallistui useisiin kokouksiin. Joonas Martikainen edusti Pistettä liiton syysedustajakokouksessa 23.10.

Jokivalkeat. Kuva: Riikka Vuorenmaa 2010.

Joonas Martikainen edusti Pistettä ja Agit Cirkiä Sirkuksen tiedotuskeskuksen tilaisuuksissa mm Ranskan Auchissa Circa-festivaalilla 26.-29.10.

Mette Ylikorva osallistui Lapin esittävien taiteiden keskus ry:n varapuheenjohtajana ja Riikka Vuorenmaa sen hallituksen varajäsenenä useisiin Letkeen kokouksiin.

Marjo Selin ja Mette Ylikorva edustivat Pistettä paikallisten tanssin toimijoiden tapaamisissa.

Matti Selin esiintyi ilmapallotirehtöörinä Lapin Balettiopiston Naamitalviaisissa 6.11.

Joonas Martikainen osallistui Sirkuksen tiedotuskeskuksen järjestämään tuottajakoulutukseen Helsingissä 10.12.2010. Päivän aikana käytiin läpi markkinointia, tiedotusta ja tuotantosuunnitelmien tekemistä, aikatauluttamista ja kilpailuttamista. Muita tuottajia kohtaamalla ja kuulemalla heidän kokemuksiaan tuottajan identiteetti vahvistuu.

11 Toiminnan arviointi

Jäsenistön päällimmäiseksi arvioksi vuodelta 2010 nousee hämmästys. Piste on tehnyt paljon. Milloin ja miten se on onnistunut?

Pisteen toimintaa kehitettiin Opintokeskus Kansalaisfoorumin opintokerhoina. Kerhojen arviointilomakkeista kertyi tärkeää ja jäseneltyä tietoa jäsenten kokemuksista. Toinen iso arviointi oli Miia Roseniuksen pro gradussa, joka käsitteli Kohtaamisten Narske-projektin työtapoja. Yhteenvedot näistä arvioinneista on sisällytetty toimintakertomuksen kyseisiin kohtiin.

Yhdistys tekee tärkeää työtä ruohonjuuritasolla sekä taidekasvatuksen että esittävien taiteiden näkövinkkelistä. Piste on onnistunut monitaiteisessa tehtävässään. Muutama uusi tekijä ja vakiintuneemmat resurssit auttaisivat jatkamaan.

12 Dokumentteja toiminnasta

12.1 Pisteen mediatiedotteet

Talven kohtaamisia. Osallistujia haetaan Narskeen työpajoihin. 4.1.2010.
Tutustu nykytanssiin. Kutsu Kivistä-puista demoihin, 20.1.2010.
Narske - nuorten talvitaide-esitys. Kutsu perhepäivään, 18.2.2010.
Narske - nuorten talvitaide-esitys. Tiedote esityksistä, 22.2.2010.
Taide heijastaa. Tiedote projektin etenemisestä, 13.4.2010.
Kameli Kemelin kesäiset keskiviikot. Kutsu lehdistötilaisuuteen, 24.5.2010.
Terveisiä kuvataideleiriltä! Tiedote Taide merkinä -leiristä, 14.6.2010.
Kameli Kemelin kesäiset keskiviikot. Tapahtumasarjan ohjelma, 1.7.2010.
Pisteen kesä huipentuu hevosajeluun ja pihaleikkeihin Lauri-pihassa tulevana keskiviikkona 21.7.2010 klo 14-18.00. Tiedote, 19.7.2010.
Vau vanne -sirkusesitys vauvaperheille. Vau vanne -Kittilässä, 4.10.2010.
Kivistä - puista. Kutsu lehdistötilaisuuteen, 21.10.2010.
Vitus-festivaali 12.11. ja 14.11.2010. Festivaalin ohjelma, 8.11.2010.

12.2 Pisteen ja yhteistyökumppanien oma aineisto

Kameli Kemelin keskiviikot
- kolme erilaista flyeria. Graafinen suunnittelu Matti Kurkela ja Outi-Maria Takkinen. Heinäkuu 2010.
- Blogi: <http://pisteenkesa.blogspot.com>. Kuvat ja teksti Joonas Martikainen. Heinäkuu 2010.
- *Sirripeikkojen runopiknik:* Projektin loppuraportti WSOY:n kirjallisuussäätiölle. Teksti Riikka Vuorenmaa ja työryhmä, kuvat Matti Kurkela ja Joonas Martikainen. Joulukuu 2010.

Kivistä - puista
- juliste ja käsiohjelma. Lokakuu 2010. Valokuva Joonas Martikainen, graafinen suunnittelu Juuso Semi.

Kohtaamisia
- *Narske*, juliste, käsiohjelma ja flyer. Graafinen suunnittelu Hanna Levonen-Kantomaa ja Taito Kantomaa. Helmikuu 2010.
- Valokuvanäyttely Kohtaamisten vuosista 2007-2010. Esillä Myrsky-festivaalilla elokuussa 2010. Kuvat Riikka Vuorenmaa, Joonas Martikainen ja Jenni Oo Kyaw. Koonti Riikka Vuorenmaa, ripustus Pisteen nuoret.
- *Liikkeellisiä kohtaamisia talvella 2009–2010.* Projektin väliraportti. Teksti Riikka Vuorenmaa. Helmikuu 2011.

Taikalamput syttyvät
- *Pororaito*, opetusmateriaali Taikalamput syttyvät työpajoihin. Marraskuu 2010. Hanna Levonen-Kantomaa ja Riikka Vuorenmaa

Vau vanne ja Klovni Klementtiini

- *Vauvasirkusta Ylitorniossa*. Tilaajan mv-juliste. Marraskuu 2010.
- Apurahan käyttöselvitys Alfred Kordelinin säätiölle nykysirkuskiertueesta Lapissa. Teksti Riikka Vuorenmaa, kuva Joonas Martikainen. Huhtikuu 2011.

Vitus-festivaali

- juliste, flyeri, käsiohjelma. Graafinen suunnittelu: Juuso Semi. Marraskuu 2010.

12.3 Piste esillä mediassa

Kohtaamisia hakee nuoria talvitaide-esitykseen. Tiedote. Lapin Kansa 8.1.2010.

Veera Vasara: *Piste ja moni muu tiloja vailla*. Lapin Kansa 18.1.2010.

Lumisessa kesäteatterissa. Narske etusivulla. Lapin Kansa 27.2.2010.

Seija Lappalainen: *Narske valtasi kesäteatterin*. Kritiikki ja taustoja. Lapin Kansa 27.2.2010.

Veera Vasara: *Nuoret osallistuvat Steve Prattin näyttelyyn*. Taide heijastaa työpajasta. Lapin Kansa 17.4.2010.

Klovni Klementtiinin puistokemut. Ilmoitus. Lapin Kansa 13.7.2010.

Sonja Huhtaniska: *Lippiksen hihna tiukalle ja menoksi*. Uusi Rovaniemi 17.7.2010.

Hevoskyytiä taiteen lomassa. Lapin Kansa 07.2010.

Jukka-Pekka Räsänen: *Pienten käten taidetta ja pihaleikkejä Pisteessä*. Kritiikki ja taustoja. Lapin Kansa 23.07.2010.

Syllinen auringonkukkia... Tekstiviestipalstalla. Lapin Kansa 23.7.2010.

Turpakäräjät ruotii monikulttuurista Lappia. Ennakkokirjoitus Lapin yliopiston Tieteen turpakäräjistä. Uusi Rovaniemi 3.9.2010.

Monikulttuurinen vai takapajuinen Lappi. Ennakkokirjoitus Lapin yliopiston Tieteen turpakäräjistä. Uusi Rovaniemi 10.9.2010.

Seija Lappalainen: *Arabialainen seinäpiirros*. Taide heijastaa työpajasta. Lapin Kansa 24.9.2010.

Aurinko, tähdet ja kuura. Moninetin ilmoitus Toivon torstaista. Uusi Rovaniemi 8.10.2010.

Seija Lappalainen: *Kivien ja puiden hitautta*. Ennakkokirjoitus Kivistä - puista -esityksestä. Lapin Kansa 26.10.2010.

Outi Kallas: *Ensin oli luonto*. Kritiikki Kivistä - puista -esityksestä. Lapin Kansa 2.11.2010.

Naamitalviaiset balettiopistolla. Tiedote Balettiopiston tapahtumasta. Uusi Rovaniemi 3.11.2010.

Jokivalkeat syttyvät jälleen lauuantaina. Ennakkokirjoitus. Uusi Rovaniemi 5.11.2010.

Viikonlopun Vitus-festivaali tarjoaa taidetta yli genererajojen. Ennakkokirjoitus. Uusi Rovaniemi 10.11.2010.

Kuningasohjus-kritiikki.

Taikalamput syttyvät perjantaina. Ennakkokirjoitus Taikalamput syttyvät -tapahtumasta. Uusi Rovaniemi 17.11.2010.

Tapahtuu Utsjokisuun koulukeskuksessa lauantaina 18.1.2010. Tilaaajan ilmoitus Vau vanne ja Klovni Klementtiini -keikoista. Inarilainen 15.12.2010.